

Prožitek

Je tomu již skoro čtvrt století, co se mně do hloubky významu tohoto slova snažil zasvětit můj přítel, jehož vnitřní život byl velmi bohatý. Stáli jsme v tu chvíli venku na volném prostranství, jehož část sloužila jako parkoviště a že jezdila kolem nás auta si pamatuji jenom matně. Stejně tak mě až v čase pozdějším zaujalo, že jsem příliš nevnímал ani déšť, který nám padal na hlavy. Naprosto zřetelně si však vybavuji i po těch letech výraz tváře svého přítele, barvu jeho hlasu, dominantní výraz jeho očí a zanícení, s nímž se mně snažil zasvětit do té části svého života, který se odehrával v jeho nitru, skryt před veřejností. Že jsem nevnímал déšť já, mně později neudivilo a v čase ještě pozdějším jsem si uvědomil a pochopil skrze sebe, proč jej nevnímал ani on sám, můj přítel. Nepamatuji si již, jak dlouho jsme tam stáli. Byl to rozhovor, spíše monolog z jeho strany, kdy čas dostává naprosto jiné dimenze. Později jsem se k tomuto setkání vrátil mnohokrát a s každou mojí následnou vzpomínkou dostávala nový, o něco hlubší rozměr. V čase reálném, kdy se odehrával jsem sice byl pozorným posluchačem, ale z pohledu sdělovaného spíše divákem, který je zaujat tím, co je mu nabízeno, ale skutečné podstatě zatím nerozumí. Stáli jsme proti sobě, vzhlížel jsem k němu (byl o jeden a půl hlavy vyšší než já) mohl bych říci přímo s posvátnou úctou a snažil se pochopit, co se za jeho slovy skrývá. Rozumem jsem chápal význam sdělovaného a stejný rozum mi říkal, že to není celé, že zůstává na povrchu. Po čase jsem pochopil, že jsem si nechal napovídat sám sebou, svou duší, abych pozorně naslouchal, i když zatím rozumím ani ne z poloviny tomu, co slyším ušima a snažím se pochopit rozumem. Proto jsem se ani nenechal vyrušit vnějšími okolnostmi, projíždějícími auty a deštěm padajícím na hlavu. Dnes již vím, co mi chybělo - nedokázal jsem naslouchat i srdcem. Přesto jsem hovor neukončil sám a předčasně, tušení něčeho důležitého a hodně hlubokého bylo již dostatečně výrazné.

O několik let později jsem se vlastním přičiněním dostal do situace, kdy jsem, a opět zprostředkovaně přičiněním třetí osoby, osobně poznal kouzlo prožívání. Není vůbec podstatné, jaké skutečnosti se můj první osobní prožitek týkal. Rozhodující byla skutečnost, že jsem měl možnost poprvé poznat propastný rozdíl mezi informací přijímanou na úrovni vědomí - mozku a toutéž informací, je-li přijata celobytně - rozumem i srdcem současně. Poprvé jsem si dovolil využít možnosti, která je dána každému z nás. Dovolil jsem si dát volný průchod vlastnosti, z níž máme všichni trochu obavy než poznáme, co vše díky ní můžeme získat - otevřenosti. Dovolil jsem si, byť tehdy ještě jen na omezený čas, doširoka otevřít své srdce souběžně s rozumem a byl jsem sám až zaskočen okamžitým dopadem tohoto rozhodnutí. Otevřel se mi nový do té doby nepoznaný svět. Jistě, je možné namítnout anebo připomenout, jak je tento krok podmíněn celkovou kvalitou života předchozího, ale na skutkové podstatě to nemůže nic změnit.

Nemohla se mi následně nevybavit popisovaná situace, kdy se mi před lety snažil přítel vysvětlit, co jsem nyní na vlastní kůži zažil. Najednou mi bylo naprosto srozumitelné, pochopitelné nadšení v jeho hlase a nevyslovené přání, abych jej následoval. Co pro mne před lety bylo pouze tušením stínu, se v jednom okamžiku stalo velmi reálnou skutečností. Od té doby uplynul opět již velmi dlouhý čas - čtrnáct let - a dnes již vím, že pro mne v reálném čase prožívaný zázrak nebyl vrcholem, ale opět jen dalším začátkem. Vystoupil jsem v tu chvíli pouze na jeden vrcholek i když jsem si myslel, že nic kouzelnějšího nemůže existovat. Vyjádřeno slovy příměru - stál jsem na vrcholu hory a i když mi nad hlavou svítilo hřejivé slunce, okolní široké obzory byly zahaleny hustými mraky.

Člověk, který se ocitne v takové situaci, má vždy dvě možnosti. Buď se začne kochat dosaženým - sluníčko hřeje a nezapadá - nebo se po chvílce začne pátravě rozhlížet a přemýšlet, co se za mraky skrývá. V prvním případě ustrne, při využití druhé možnosti se dočká nejenom překvapení, ale neustále si sám posouvá hranice nepoznaného. Svým aktivním přístupem a jenom díky němu máme možnost rozehnat mraky z dalšího, z našeho pohledu nejbližšího vrcholu a rozšířit si tak obzory. Svoje vlastní, osobní, ale skrze sebe nás všech.

Nemohu zapomenout, jaké pocity mně v začátcích provázely při objevování vnitřního světa. Z použití slova objevování vyplývá to nejpodstatnější. První prožitek byl natolik silný, že z něj pro mě osobně vyplynul jednoznačný závěr - bylo by škoda, aby byl současně poslední. V podstatě se pro mě stal výzvou k opakování, k nastoupení Cesty do vlastního nitra, ke sjednocení se se svou duší. Bylo by přece škoda promarnit takovou příležitost. Za tímto rozhodnutím stál výrazný pocit hlubokého naplnění, radosti z prožívaného. Opět jsem použil nedokonavý vid, protože píšu nikoli o jednom prožitku, ale o vývoji, jejich pokračování. Nezbytnou podmínkou, abychom dokázali odhalit kouzlo, hloubku prožitku, je naše otevřenost. Mnozí z nás se jí brání z důvodu možné zranitelnosti. Neznám ale jinou možnost jak dosáhnout kýžené nezranitelnosti, vysvobující vnitřní zralosti, než vykročit cestou otevřenosti k sobě samému. K tomu, co se nabízí každému z nás prostřednictvím naší duše. Poprvé sejmout a následně přijímat, učit se komunikaci s duší dokážeme však jen tehdy, až si tuto možnost připustíme, otevřeme se pro ni. Míra otevřenosti, podmiňující hloubku prožitku se pak stává tím faktorem, který ovlivňuje následnou rozhodnost v pokračování, v jejím prohlubování.

Jenom si uvědomme - šanci máme všichni stejnou, k poznání dojde jednou každý z nás. Proč si tedy prodlužovat údobí trápení, uzavřenosti.

Otevřenost srdce, vnímání každé životní situace celobytnostně přináší člověku, který se pro tento životní postoj rozhodne, nečekaný prospěch. Oč méně očekávaný, o to hlubší dopad může mít. Sami sobě se tímto nabízíme pro širší chápání souvislostí. Komplexnější chápání kořenů i jemnějších kořínků příčin, z nichž se odvíjí současný děj. Mozaika života se stává srozumitelnější, pochopitelnější v daleko širších souvislostech. Obrušujeme tím ostré hrany střípků, z nichž je život poskládán a možná i právě díky tomu začnou do sebe hladčeji zapadat. Nejenom že začneme rychleji zaplňovat chybějící mezery, ale již si ani nezraňujeme ruce - o to větší radost budeme mít z vlastní práce. Největší pokrok budeme mít možnost zaznamenat v osobním životě, v mezilidských vztazích. V objevování hloubky skutečného významu jednotlivých vlastností a především základního fenoménu, jímž by nám měla být láska. Ke všem nejbližším a nezapomínejme ani na sebe. Završením poznávání je nám pak poznání a následné žití lásky univerzální. Pokud svoji rozhodnost dokážeme spojit s prohlubující se touhou a vyvážit potřebnou dávkou pokory, zkrátíme čas potřebný na absolvování tohoto úseku Cesty na minimum. Odměnou nám bude plnohodnotný život bez strachů a obav, naplněný láskou. Pojal jsem tento příspěvek zčásti jako osobní vyznání člověka, který se před časem nechal oslovit nezadržitelnou krásou vnitřního světa. Urazil jsem od té doby velký kus Cesty za poznáním a nejenom že jsem poznal, ale rozhodl jsem se o poznané i dělit. Nakolik se mi tato část práce daří, nechám na posouzení na vás, čtenářích i posluchačích.

Kouzlo prvního prožitku mně před časem nenechalo klidným. Mohl jsem v tom okamžiku v euforii zvolat s mnoha svými předchůdci "heuréka" stejně jako v jiném čase Kolumbus "země na obzoru". Euforii jsem však včas odložil stejně jako možné sebeuspokojení z dosaženého a začal cílevědomě rozhánět mraky nad dalšími vrcholy. Můžete mi věřit - stojí to za to.

Jan Konfršt
(9. 2. 2005)